

Exodus 34: 4-9; Filippenzen 2: 5-11

Ze zeggen dat we kunnen terugkeren naar het oude normaal.

De corona-epidemie is aan het aflopen.

De maatregelen worden met ingang van komende vrijdag weer verder versoepeld.

Veel dingen die we de laatste twee jaar niet mochten doen, worden weer mogelijk.

Nu we de tijd die achter ons ligt, kunnen afsluiten, lacht de tijd die voor ons ligt, ons hartelijk en open toe.

Voor ons ligt weer het oude normaal waarvan we nu, na alle lockdowns en beperkende maatregelen, pas beseffen, hoe vrij en fantastisch dat was, dat oude normaal.

Maar toch? Is dat wel zo, wat ze beweren?

Ligt het oude normaal weer voor ons? Kunnen we daar weer naar terugkeren?

Kunnen we weer beginnen, waar we gebleven waren?

Weet u, niet iedereen kan het oude normaal opnieuw oppakken.

Daarvoor is er voor hen de afgelopen twee jaar te veel gebeurd.

Het oude normaal is voorgoed voorbij voor wie geliefden door corona hebben verloren of voor wie worstelen met de gevolgen van long-covid of voor wie medisch behandelingen zo lang zijn uitgesteld dat de kans op genezing verkleind is.

Het oude normaal keert ook niet terug voor wie hun familiebedrijf verloren hebben of voor wie hun werk kwijt zijn geraakt.

Een ondernemer vertelde me van de week over een collega die in december ondanks de overheidssteun die hij kreeg, zijn auto had verkocht om zijn 3 personeelsleden hun salaris te kunnen betalen.

Het valt allemaal wel te overleven, maar een terugkeer naar het oude normaal zit er voor hem niet in.

Er moeten schulden worden afbetaald.

Of een terugkeer altijd mogelijk is?

Op de plekken die open vielen, zijn de grote bedrijven al gaan zitten.

Het oude normaal is verleden tijd voor wie vereenzaamd zijn geraakt, voor wie depressief en angstig zijn geworden, voor degenen die een verslaving ontwikkeld hebben.

We weten niet hoe kwetsbaar mensen zullen blijven die zich geen raad wisten met de lockdowns en beperkingen.

De tijd heelt veel wonden, maar heelt de tijd ook alle wonden?

En dan hebben we nog gezien hoe afhankelijk onze vrijheid is geworden van de controle die de overheid en de grote techbedrijven uitoefenen.

In China mogen jongeren beneden de 18 jaar niet naar de kerk.

Het is een maatregel om het christendom in te dammen.

In kerkgebouwen heeft de Chinese overheid camera's opgehangen.

Via technologie die gezichtsherkenning mogelijk maakt, wordt gecontroleerd wie een kerk heeft bezocht.

Meldt een jongere zich aan voor een bepaalde studie of solliciteert hij naar een overheidsfunctie, dan controleren ze, wat de computer zegt.

Vertelt de computer: *hier zit een kerkganger*, dan volgt er een bestraffing.

Die studie of die baan die je wilde, kun je vergeten.

Is dit ondenkbaar in ons vrije Westen?

Dat was het misschien, toen het oude normaal er nog was.

Maar open ik de QR-code op mijn mobiele telefoon, dan stel ik vast dat daar nog heel veel meer persoonlijke gegevens oppassen.

Nee, ik ben bang dat het oude normaal voorgoed voorbij is.

Daarvoor is er te veel gebeurd.

We kunnen niet meer terug naar af.

Een ander normaal, een nog onbekend normaal strekt zich voor ons uit.

In het begin van de epidemie vroeg ik me af of de sterke afhankelijkheid waarmee corona ons confronteerde, onze afhankelijkheid van anderen, van artsen en verpleegkundigen, van wetenschappers en bestuurders, van het personeel in winkels en distributiecentra, of deze afhankelijkheid

ons gevoeliger zou maken voor die andere afhankelijkheid, voor die afhankelijkheid die niet alleen onze gezondheid raakt, maar

die ons treft in hart en ziel en die alle onze krachten mobiliseert, die door geen wetenschapper kan worden bewezen of kan worden weerlegd, die door geen bestuurder of autoriteit kan worden gecontroleerd, namelijk onze afhankelijkheid van de grootheid van God.

Ik ontdekte al gauw dat het antwoord *nee* zou zijn.

In de afgelopen tijd zijn we overal afhankelijker van geworden, van het gedrag van onze naasten, van de medische zorg, van de sociale media, van de macht van deskundigen en politici, maar van God willen we nog onafhankelijker zijn, dan we in het oude normaal al waren.

Maar we zetten onszelf vast in onze eigen afhankelijkheid, juist als we onafhankelijk van God willen zijn.

Want, zijn we afhankelijk van God, dan worden we onafhankelijk van de machten van deze wereld.

Aan welke machten ik dan denk?

Ik denk aan de machten die niets van God en van Zijn recht en barmhartigheid willen weten.

Machten die het tegendeel zijn van de God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar die ook niet alles ongestraft laat.

Want God wil niet dat onrecht wint, omdat Hij liefdevol en genadig is.

Het zijn machten die ons het slavenjuk opleggen.

Ze maken ons machteloos en diep afhankelijk.

Ze beroven ons van onze menselijke waardigheid en vernederen ons

Ze bedreigen ons met einde en met dood.

Onze bevrijding en vrijheid moeten beginnen waar onmacht en slavenjuk voor ons het zwaarst wegen, waar ze ons verdrukken, ons tegen de grond duwen.

In de brief aan de Filippenzen lezen we:

Christus nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis.

De coronatijd drukte ons met de neus op de feiten.

Mens-zijn is afhankelijk-zijn.

Deze afhankelijkheid kan wegglijden, kan ontsporen in een staat van slavernij.

Die kan een psychisch, innerlijk karakter hebben, deze slavernij.

We kunnen zijn slaaf van onze angst, van onze zwakten, van het kwaad in ons.

We kunnen slaaf van de zonde zijn.

Deze slavernij kan ook een uitwendig karakter hebben.

Ik bedoel: op deze wereld leven mensen in een dictatuur.

Ze hebben geen zeggenschap en geen verantwoordelijkheid.

Maar hoe benauwd en duister onze staat van slavernij ook kan zijn, Jezus vindt en volgt Zijn weg die Hem naar ons toebrengt.

Hij gaat mee met ons en neemt de gestalte aan van een slaaf en wordt gelijk aan een mens. Hij vernedert zich en draagt de dood aan het kruis.

De Joodse traditie leert ons dat geen mens het gezicht van God kan zien.

Maar met Mozes en de Israëlieten mee kunnen we God wel op de rug zien en de sporen van Zijn werken volgen.

Gods werken trekken sporen van goedheid door deze wereld.

Het gezicht van God zien wij niet.

Zijn werken zien wij wel.

Zijn liefde en genade, Zijn geduld en trouw, Zijn waarachtigheid en vergeving, wij zien God aan het werk in wat Jezus doet.

Door met ons het leven te delen, laat Jezus ons delen in de bevrijding en vrijheid van God liefde en genade, van Zijn geduld en trouw, van Zijn waarachtigheid en vergeving. Jezus deelt met ons ons leven, maar niet het leven alleen, want ons leven omvat ook de dood.

Hij deelt met ons de dood, onze dood, de dood die ons lot is en die, lezen we in de Bijbel, ons door onze levenslange angst voor de dood tot slavernij veroordeelt.

Deze Jezus, deze Jezus Christus is Heer, tot eer van God, de Vader.

God heeft Hem de naam geschonken die elke naam te boven gaat.

Jezus Christus is Heer.

Hij is onze weg naar de vrijheid, de weg naar de vrijheid van de trauma's die ons gevangen houden, de weg naar de vrijheid van de tirannie die ons belooft alles te geven wat wij nodig hebben.

Jezus, onze Heer gaf ons vrijheid in het oude normaal.

Hij zal ons vrijheid geven in het nieuwe normaal, wat dat nieuwe ook gaat worden.

Je zou willen dat jongeren die vrijheid zoeken, maar die in onze Westerse wereld op klimaatangst en diepe verwarring stuiten, dat ze die vrijheid die ze zoeken, zullen vinden in Jezus Christus die Heer is.

Als gemeente kunnen we er met jou, Gera, met jou als jeugdouderlinge, op een nuchtere, reële manier er een steentje aan bij dragen, aan wat we graag zouden willen, voor hen en voor onszelf.

Dat hart en gedachten niet worden geboeid worden, niet worden geketend door een of ander vorm van een open of verborgen slavernij.

Dat hart en gedachten vrij zullen zijn in Jezus Christus die onze Heer is.

Amen.